

og på nogle minoriteter og om at prøve at isolere sig fra omverdenen.

Så jeg synes, forløbet i meget høj grad gav anledning til bekymring, stor bekymring. Også andre lande i Europa har været igennem noget lignende, og vi ved faktisk ikke rigtig i Europa – og det gælder både EU og Europarådet og andre organisationer i Europa – hvordan vi skal tackle sådan nogle situationer, hvor grundlaget for vores demokrati på en eller anden måde bliver udhulet eller vi føler, at det bliver anfægtet.

Forløbet blandt de 14 statsministre, som har taget initiativet til dette her, har, som flere har beskrevet det i dag, været noget rodet. Jeg synes også, det har været præget af nogle kunstfejl, nogle formelle fejl. Det ligner en EU-aktion, men er det ikke. Forløbet i Danmark synes jeg også har været præget af kunstfejl. Det behøver man ikke at være skriftklog for at være klar over. Man skal blot læse Udenrigspolitisk Nævns beretning. Der står det højt og tydeligt.

Vi tilslutter os beretningen. Vi synes det er rigtigt, at den beskriver forløbet så nøjagtigt og så sandtru som muligt i relation til de regler, vi har både i nævnsloven og i grundloven, og derfor også konkluderer, at der har været et tidspres, som det har været umuligt for regeringen at sidde overhørig. Det har været nødvendigt at drage en konklusion og tilslutte sig en aktion, som der i øvrigt var stor tilslutning til i Europa. Jeg synes ikke, at der rigtig er nogen anden udvej end at sige, at sådan er det.

Men vi skal selvfølgelig drøfte, hvordan vi for fremtiden håndterer sådan nogle sager, og vi har i øjeblikket to sæt regler i Europa. Vi har i Europarådet nogle regler for, hvordan vi overvåger lande, som har tilsluttet sig den europæiske menneskerettighedskonvention, og som har lovet højt og helligt, at de vil gennemføre regler for en ordentlig retspleje, for en ordentlig minoritetsbehandling, for en ordentlig måde at opføre sig på og gennemføre deres demokrati på, og derfor overvåger vi de pågældende lande. Vi foretager en direkte indblanding i de pågældende landes indre anliggender, det gør vi faktisk i Europarådet, og det synes alle i Europarådet er helt i orden. Men der er nogle her i Danmark, der synes, at det kan man absolut ikke gøre, men det gør vi altså gennem vores medlemskab af Europarådet.

I EU har vi også regler, men dér skal man altså vente, til krænkelserne er sket, og så ændre dem, når der eventuelt har været en domfældelse ved Menneskerettighedsdomstolen i

Strasbourg. Så man skal altså sætte sig ned med hænderne i skødet og vente på, at der rent faktisk er sket nogle krænkelser som følge af nogle udemokratiske udviklinger i det pågældende land.

Jeg synes, det må være en af vores opgaver efter denne her debat i dag at finde ud af, hvordan vi håndterer de strømninger, vi har i Europa, hvor demokratiet faktisk er under angreb, hvor der er væsentlige ting i vores hidtidige værdigrundlag, som er under angreb.

Jeg har lagt mærke til tidligere i dag, at især Dansk Folkeparti har brugt meget hårde ord om sindelagskontrol og værdifællesskab i Europa. Jeg mener i høj grad, at vi har et værdifællesskab i Europa, og jeg synes, at vi skal have et værdifællesskab i Europa. Og i europarådsregi udøver vi i hvert fald helt klart sindelagskontrol. Der går vi ind og bedømmer det enkelte lands lovgivning og siger: Er dette lands lovgivning i overensstemmelse med menneskerettighederne – ja eller nej?

Så jeg synes, vi er ved en korsvej, hvor vi må spørge: Hvor meget skal vi blande os, hvor meget kan vi blande os, og hvornår skal vi sætte noget i gang? Skal vi vente på, at krænkelserne er sket, og, så længe de ikke er sket, blot se passivt på, at en udemokratisk udvikling tager fart? Det synes jeg er nogle spørgsmål, man kan gå videre med efter denne dags debat.

Det Radikale Venstre tilslutter sig det vedtægelsesforslag, der er fremsat af os og andre partier.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I relation til, at fru Elisabeth Arnold nu siger, at det er helt fint for Det Radikale Venstre med sindelagskontrol og sanktioner på baggrund af en vurdering af, hvad folk sådan går rundt og siger – det er jo interessant – så vil jeg gerne spørge fru Elisabeth Arnold, om hun vil stå ved det, hun sagde, som det i hvert fald er citeret af Ritzau den 31. januar, efter at det er konstateret, at de her sanktioner nu træder i kraft over for Østrig, og jeg citerer:

»EU kan ikke blande sig. Når vælgerne har talt ved frie, demokratiske valg, så kan man ikke komme udefra og sige, at vælgerne har stemt forkert. Demokratiets vilkår er, at regeringen skal udspringe af parlamentet med den stemme eller den sammensætning, det nu har fået. Det kan vi ikke bebrejde hverken Jörg Haider eller de vælgere, der har stemt på ham.«